

Brevetul de soi

Obiectul protecției

Drepturile amelioratorului asupra noilor soiuri de plante aparținând tuturor genurilor și speciilor de plante, incluzând, printre altele, hibridii între genuri și specii, sunt protejate, recunoscute și apărate pe teritoriul României prin acordarea unui brevet pentru soi de către Oficiul de Stat pentru Invenții și Mărci.

Statul român protejează brevetul de soi prin Legea nr. 255/1998 privind protecția noilor soiuri de plante¹

Definirea unor termeni

În literatura de specialitate a fost instituită o terminologie specifică în materia acordării, utilizării, instituirii și folosirii drepturilor asupra brevetului de soi. Prezentăm în continuare definirea termenilor și expresiilor așa cum au fost instituiți și prin legea care reglementează domeniul:

- Termenul de soi indică grupul de plante aparținând unui taxon botanic de cel mai jos rang cunoscut, care poate fi definit prin expresia caracterelor rezultând dintr-un anumit genotip sau dintr-o anumită combinație de genotipuri, este distinct față de orice alt grup de plante, și poate fi considerat ca o entitate cu privire la capacitatea sa de a fi reprodus ca atare;
- *soi protejat* — un soi cultivat pentru care se acordă un brevet pentru soi de către Oficiu de Stat pentru Invenții și Mărci;
- *Taxonii* sunt unități sistematice, cu ajutorul cărora grupurile de viețuitoare ale Terrei pot fi ierarhizate și sistematizate². Privind lumea vie *taxonomic*, prin definiție apare necesitatea organizării ei pe baza unor caractere de clasificare. Pentru a putea fie exprimată această clasificare ierarhizată, se apelează la *unitățile sistematice* (regn, încregătură, clasă gen, specie, etc.).
- material de înmulțire — semințe, plante întregi sau diferite părți de plante care au capacitatea să reproducă plante întregi;
- Prin termenul de *ameliorator* se definește: 1. persoana care a creat sau a descoperit și a dezvoltat un nou soi; 2. persoana care este angajatorul persoanei care a creat sau a descoperit și a dezvoltat un nou soi sau cea care a comandat activitatea de creare de noi soiuri, în conformitate cu legea sau pe baza unui contract care specifică faptul că dreptul amelioratorului aparține primului; 3. succesorul în drepturi al persoanei prevăzute care a creat sau a descoperit și a dezvoltat un nou soi sau succesorul angajatorului persoanei care a

¹ Republicată în temeiul art. IV din Legea nr. 119/2006 pentru modificarea și completarea Legii nr. 255/1998 privind protecția noilor soiuri de plante, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 409 din 11 mai 2006, dându-se textelor o nouă numerotare.

Legea nr. 255/1998 privind protecția noilor soiuri de plante a fost publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 525 din 31 decembrie 1998 și a mai fost modificată prin:

— Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 190/2005 pentru realizarea unor măsuri necesare în procesul de integrare europeană, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1.179 din 28 decembrie 2005, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 332/2006, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 629 din 20 iulie 2006;

— Legea nr. 381/2005 pentru modificarea și completarea Ordonanței Guvernului nr. 41/1998 privind taxele în domeniul protecției proprietății industriale și regimul de utilizare a acestora, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 6 din 4 ianuarie 2006.

² Dicționarul explicativ al limbii române - taxon - unitate, categorie sistematică în clasificarea regnului vegetal și animal, cuprinzând populații cu aceeași origine

creat sau a descoperit și a dezvoltat un nou soi sau cea care a comandat activitatea de creare de noi soiuri, în conformitate cu legea sau pe baza unui contract care specifică faptul că dreptul amelioratorului aparține primului;

- *solicitant* — persoana care a înregistrat o cerere de brevet pentru soi la OSIM;
- *titular de brevet pentru soi* — persoana care deține brevetul pentru soi sau succesorul său în drepturi;
- *teste de creștere* — experiențele organizate în vegetație pentru determinarea distinctivității, uniformității și stabilității;
- *Convenția* — Convenția internațională pentru protecția noilor soiuri de plante din 2 decembrie 1961, revizuită la Geneva la 10 noiembrie 1972, la 23 octombrie 1978 și la 19 martie 1991, la care România a aderat prin Legea nr. 186/2000, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 547 din 6 noiembrie 2000;
- *Oficiul comunitar* — Oficiul comunitar pentru protecția soiurilor de plante;
- *Buletinul Oficial* — Buletinul Oficial de Proprietate Industrială — Secțiunea noile soiuri de plante;
- *autoritatea națională* — autoritatea responsabilă cu efectuarea testelor de creștere.

Brevetabilitatea noilor soiuri de plante

Condiții pentru acordarea protecției

Statul român, prin OSIM, acordă protecție pentru un nou soi de plantă și eliberează brevetul pentru soi dacă acesta este: nou; distinct; uniform; stabil.

Pentru a fi brevetat, soiul trebuie să poarte o denumire.

Noutatea

Soiul este nou dacă la data înregistrării cererii de brevet pentru soi sau la data invocării priorității, materialul de înmulțire ori recoltat nu a fost vândut sau nici nu a fost pus printr-un alt mod la dispoziția terților, de către ameliorator sau cu acordul acestuia, în scopul exploatarea comercială a noului soi:

- a) pe teritoriul României, cu un an înaintea înregistrării cererii de brevet pentru soi;
- b) pe teritoriul altor state, cu mai mult de 4 ani de la înregistrarea cererii de brevet pentru soi, iar pentru pomi și vița-de-vie, cu mai mult de 6 ani.

De asemenea, nu își pierde noutatea soiul care:

- a) face obiectul unui contract de transmitere de drepturi, dacă anterior înregistrării cererii nu a avut loc exploatarea comercială a noului soi;
- b) face obiectul unui acord între ameliorator și o altă persoană, în virtutea căruia amelioratorul autorizează producerea materialului de înmulțire sub controlul său;
- c) face obiectul unui acord al amelioratorului cu un terț privind efectuarea unui studiu sau experiment în plin câmp sau în laborator ori a unor experimentări pe un eșantion mic de plante în vederea evaluării noului soi;
- d) a fost pus la dispoziție unui terț, sub formă de material de înmulțire sau ca material recoltat, ca urmare a folosirii și care nu este folosit pentru înmulțiri ulterioare, aceste acte nefiind considerate ca exploatarea comercială a noului soi
- e) a fost pus la dispoziție, ca urmare a faptului că amelioratorul a expus soiul într-o expoziție recunoscută oficial;
- f) a fost pus la dispoziție unui organism oficial, în cadrul unei obligații legale sau pe bază de contract, în vederea producerii, reproducerii, multiplicării, condiționării sau a depozitării, fără ca

persoana care a solicitat protecția să își piardă dreptul exclusiv de exploatare a soiului, cu condiția ca nicio altă punere la dispoziție în scop comercial să nu fi fost făcută anterior;

g) a fost pus la dispoziție de o unitate sau de o firmă unei alte unități sau unei firme căreia îi este subordonată sau dacă amândouă unitățile sau firmele aparțin în întregime unei terțe unități sau firme, cu condiția să nu fi avut loc o altă punere la dispoziție.

Distinctivitatea

Distinctivitatea unui soi este definită prin caractere care pot fi recunoscute, descrise și identificate precis.

Soiul este distinct dacă se deosebește clar, prin unul sau mai multe caractere relevante care rezultă dintr-un anumit genotip sau dintr-o combinație de genotipuri, față de orice alt soi a cărui existență este notoriu cunoscută la data depunerii cererii de brevet pentru soi la OSIM sau, după caz, la data de prioritate invocată.

Soiurile care pot fi considerate incluse în categoria de *soi notoriu cunoscut* sunt cele:

- a) protejate în România și înregistrate în Registrul național al brevetelor pentru soiuri sau în alte state părți contractante la Convenție;
- b) înregistrate în catalogul oficial al soiurilor comercializate în România sau în registre și cataloage similare din alte state părți contractante la Convenție;
- c) pentru care există o cerere înregistrată pentru protecția soiului sau pentru înscrierea lui într-un registru de soiuri din România, cu condiția ca cererea să conducă la acordarea protecției sau la înregistrarea soiului;
- d) pentru care există o cerere înregistrată în străinătate pentru acordarea protecției sau pentru înregistrarea soiului, cu condiția ca cererea să conducă la acordarea protecției sau la înregistrare;
- e) oferite spre vânzare sau vândute pe teritoriul României ori al altor state.

Uniformitatea

Soiul este uniform dacă, supuse variațiilor previzibile pe parcursul ciclului de înmulțire, plantele rămân suficient de uniforme în caracterele relevante, inclusiv cele folosite în examinarea distinctivității soiului, precum și în alte caractere folosite pentru descrierea soiului.

Stabilitatea

Soiul este stabil, dacă, după înmulțiri repetate sau în cazuri speciale, la sfârșitul fiecărui ciclu de înmulțire, caracterele relevante pentru stabilirea distinctivității sau oricare alte caractere folosite pentru descrierea soiului rămân neschimbate.

Dreptul la protecție

Dreptul la brevetul pentru soi

Dreptul la brevetul pentru soi aparține amelioratorului și poate fi transmis prin cesiune.

Dacă mai mulți amelioratori au creat sau au descoperit și au dezvoltat în comun un nou soi, dreptul la brevetul pentru soi aparține în comun acestora. Această reglementare a legii se aplică și în cazul în care două sau mai multe persoane au descoperit soiul și altă persoană sau alte persoane l-au dezvoltat.

Dreptul la brevetul pentru soi poate, de asemenea, să aparțină în comun amelioratorului și altei persoane, dacă amelioratorul și cealaltă persoană declară în scris că sunt de acord să dețină în comun acest drept.

Amelioratorul care a creat un nou soi în timpul serviciului este îndreptățit, dacă nu este altfel prevăzut în contractul său individual de muncă, la brevetul pentru soi și la o remunerație echitabilă.

În situația în care dreptul la brevetul pentru soi aparține la două sau mai multe persoane, una dintre ele sau mai multe pot împuternici pe celelalte, printr-o declarație scrisă, să revendice dreptul la brevetul pentru soi.

Procedura de examinare a cererii de eliberare a brevetului pentru soi

Depunerea cererii de brevet pentru soi. Conținutul și condițiile cererii de brevet.

Cererea de brevet pentru soi poate fi depusă la Oficiu de orice persoană fizică ori juridică sau de reprezentantul legal al acesteia:

Cererea de brevet trebuie să se refere la un singur soi, se depune în limba română, pe formular-tip, și conține:

- a) datele de identificare a solicitantului, cuprinzând numele, prenumele, domiciliul sau reședința, dacă este persoană fizică, ori denumirea firmei, sediul și formele legale de constituire, dacă este persoană juridică;
- b) denumirea speciei în limba latină și denumirea comună în limba română;
- c) propunerea provizorie de denumire a noului soi;
- d) chestionarul tehnic care descrie principalele caractere ale soiului în forma standardizată;
- e) informații referitoare la cererea sau cererile anterioare pentru o eventuală revendicare a priorității;
- f) informații despre exploatarea anterioară a soiului.

Cererea de brevet pentru soi va fi însoțită de:

- a) dovada de plată a taxei de înregistrare a cererii;
- b) documentele de prioritate;
- c) o procură, dacă solicitantul este reprezentat printr-un reprezentant, autorizat de OSIM

Data de depozit a cererii de brevet pentru soi

Data de depozit a cererii de brevet pentru soi este data depunerii cererii la Oficiu, dacă această cerere conține elementele condiționate de lege și este însoțită de taxa de înregistrare a cererii.

În cazul în care solicitanții, persoane fizice sau juridice străine, au depus documentația într-o limbă străină, în termen de 3 luni de la depunerea cererii de brevet pentru soi, aceștia au obligația să depună la Oficiu o traducere a documentelor în limba română, sub sancțiunea decăderii din dreptul la brevet.

Dreptul de prioritate

Cererea de brevet pentru soi conferă un drept de prioritate, cu începere de la data de depozit, față de orice altă cerere de brevet pentru soi depusă ulterior pentru același soi sau pentru un soi care nu se poate distinge clar de acesta.

Orice persoană care a depus anterior o primă cerere într-un stat parte contractantă la Convenție sau la Oficiul comunitar beneficiază de un drept de prioritate de 12 luni de la data de depozit, dacă în acest interval de timp solicită la Oficiu acordarea unui brevet pentru soi, cu condiția ca prima cerere să aibă atribuită o dată de depozit.

Pentru dovedirea priorității din alt stat, solicitantul trebuie să prezinte la Oficiu, într-un interval de 3 luni de la depunerea cererii, o copie autenticată după documentele primei cereri, precum și materialul de înmulțire sau alte documente din care să rezulte că soiul din ambele cereri este identic.

Recunoașterea priorității solicitate se face sub condiția achitării taxei de prioritate prevăzute de lege.

Actele săvârșite în intervalul de 12 luni de la data de depozit, cum ar fi depunerea altei cereri, publicarea sau folosirea soiului care face obiectul primei cereri, nu constituie motiv de respingere a cererii ulterioare și nici nu dau naștere la drepturi pentru terți.

Solicitantul are dreptul la o perioadă de grație de 2 ani după expirarea duratei de prioritate sau dacă prima cerere a fost respinsă ori retrasă în vederea transmiterii documentelor, informațiilor sau materialului de înmulțire solicitat pentru examinarea cererii ulterioare.

Denumirea soiului

Soiul va purta o denumire generică pentru a putea fi identificat. Aceeași denumire, pentru același soi, va fi folosită pe teritoriul României și în orice alt stat parte contractantă la Convenție sau pe bază de acorduri bilaterale.

Denumirea soiului trebuie să difere de orice altă denumire care desemnează un alt soi existent aparținând aceleiași specii de plante sau unei specii îndeaproape înrudite cu aceasta, cu excepția cazului când celălalt soi nu mai există și denumirea acestuia nu are o semnificație specială. Denumirea soiului nu va induce în eroare sau nu va da naștere la confuzii cu privire la caracterele soiului, la valoarea sau identitatea sa ori a amelioratorului.

Denumirea soiului nu trebuie să fie compusă numai din cifre, cu excepția cazurilor când această practică este recunoscută pentru desemnarea anumitor soiuri.

Dacă o cerere este depusă simultan în România și în alte țări, soiul va fi înregistrat cu aceeași denumire în toate celelalte țări, cu excepția cazului în care denumirea este apreciată de către Oficiu ca fiind nepotrivită. O denumire propusă nu poate fi folosită ca denumire a soiului protejat dacă este identică sau similară cu o marcă, denumire de origine ori indicație geografică pentru produse protejate, identice sau similare cu cele la care se referă soiul, ori dacă aduce atingere altor drepturi de proprietate industrială protejate.

Dacă, în virtutea unui drept obținut anterior, o denumire a fost folosită pentru un alt soi sau poate crea confuzie în utilizarea denumirii altui soi, solicitantului îi va fi cerută să transmiterea unei alte denumiri pentru soiul său.

Oferirea spre vânzare sau comercializarea de material de înmulțire din soiul protejat vor fi făcute sub denumirea acelui soi și după expirarea duratei de protecție a soiului.

Denumirea soiului se înregistrează în Registrul național al brevetelor pentru soiuri, odată cu acordarea și eliberarea brevetului pentru soi.

Deținătorul unui soi nu poate folosi o denumire identică cu denumirea soiului protejat, pentru a nu încălca folosirea liberă a denumirii soiului, chiar după expirarea termenului de valabilitate a brevetului pentru soi. O terță persoană poate folosi un drept acordat de o denumire identică cu denumirea soiului protejat pentru un alt soi numai dacă acest drept a fost dobândit anterior.

Examinarea formală a cererii de brevet pentru soi

Documentația depusă de solicitantul brevetului de soi va fi examinată în termen de două luni de la depunerea cererii de brevet pentru un nou soi sub aspectul regularității formale, al îndeplinirii condițiilor prevăzute în lege privind dreptul la brevet și privind respectarea condițiilor privind conținutul cererii.

Dacă în urma examinării formale se constată că cererea de brevet pentru soi îndeplinește condițiile amintite aceasta se înregistrează în Registrul național al cererilor de brevete pentru soiuri. Înscriserea în Registrul național al cererilor de brevete pentru soiuri se notifică solicitantului.

Cererile de brevete pentru noile soiuri înregistrate la Oficiu se publică, în termen de 3 luni de la data înregistrării, în Buletinul Oficial.

Examinarea pe fond a cererii. Examinarea tehnică a noului soi

Cererea de acordare a brevetului va fi supusă examinării pe fond, în termen de 9 luni de la data înregistrării împreună cu documentația cererii de brevet pentru soi privind noutatea și denumirea soiului. Rezultatul va fi notificat solicitantului, iar în cazul unui rezultat negativ se acordă un termen de maximum 3 luni pentru răspuns.

Dacă în urma examinării pe fond se hotărăște, în cadrul comisiei de examinare, că cererea îndeplinește condițiile legale prevăzute aceasta va fi supusă examinării tehnice de către autoritatea națională competentă sau de o altă autoritate recunoscută internațional, căreia Oficiul îi va transmite documentația în termen de o lună de la luarea hotărârii.

Soiul va fi supus unei examinări tehnice de către autoritatea națională cu competențe în domeniu, pentru a se stabili:

- a) dacă soiul aparține taxonului botanic declarat de solicitant;
- b) dacă soiul este distinct, uniform și stabil;
- c) descrierea oficială a soiului.

Dacă testele de creștere pentru un soi nu s-au efectuat de o autoritate națională competentă sau de către o autoritate recunoscută internațional, Oficiul poate lua în considerare raportul tehnic elaborat de o altă autoritate competentă, cu acordul solicitantului și cu condiția plății taxei legale, și în conformitate cu procedura conform Convenției. Autoritatea națională competentă sau o unitate delegată în numele acesteia va efectua experiențele necesare stabilirii îndeplinirii condițiilor privind distinctivitatea, uniformitatea și stabilitatea. Solicitantul va pune la dispoziție gratuit material de înmulțire aparținând soiului, în cantitatea și la data cerute de către autoritatea care desfășoară testele de creștere. Autoritatea competentă, în termen de un an de la inițierea testării soiului, va transmite Oficiului și solicitantului un raport preliminar, iar în termen de 2 ani va elabora raportul tehnic cu rezultatele obținute și tabelul cu caracterele noului soi.

Testarea soiului nu va afecta condiția de noutate și nu va putea fi folosită împotriva acordării drepturilor amelioratorului.

Dacă testele de creștere sunt efectuate de către ameliorator, acestea pot fi analizate de către autoritatea națională care le poate declara valabile. Autoritatea competentă confirmă Oficiului valabilitatea testelor de creștere printr-o notificare, însoțită de tabelul caracterelor noului soi, în interval de maximum 6 luni de la transmiterea documentației.

Dacă soiul testat îndeplinește și condițiile referitoare la valoarea agronomică și de utilizare, solicitantul, în vederea comercializării soiului, poate cere înregistrarea soiului în Catalogul oficial al soiurilor și hibrizilor de plante de cultură din România, în conformitate cu prevederile Legii nr. 266/2002 privind producerea, prelucrarea, controlul și certificarea calității, comercializarea semințelor și a materialului săditor, precum și înregistrarea soiurilor de plante.

Testarea noului soi

În vederea testării noului soi, autoritatea națională poate să organizeze teste de creștere proprii sau se pot folosi experiențele solicitantului pentru efectuarea observațiilor. Testele de creștere se organizează în conformitate cu metodologia aprobată de Ministerul Agriculturii, Pădurilor și Dezvoltării Rurale și de Oficiu, avându-se în vedere normele europene și internaționale privind testarea noilor soiuri.

După primirea documentației și efectuarea examinării formale, Oficiul transmite documentația autorității naționale, care stabilește locul și cantitatea de material necesare organizării experiențelor și notifică aceasta solicitantului, invitându-l să transmită materialul de înmulțire

solicitat. Oficiul și autoritatea națională pot cere solicitantului să transmită toate informațiile, documentele și materialele necesare pentru desfășurarea în condiții optime a examinării tehnice.

Dacă în termenul acordat solicitantul nu transmite informațiile, documentele și materialele cerute, Oficiul respinge cererea de brevet pentru soi. Solicitantul are dreptul ca, oricând pe perioada de testare a soiului, să ceară inspectarea culturilor.

Protecția provizorie. Prelungirea termenului limită

Pe perioada de la data publicării cererii de brevet pentru soi, până la data acordării brevetului pentru soi, solicitantul beneficiază provizoriu de aceleași drepturi conferite titularului de brevet pentru soi.

Încălcarea de către terți a drepturilor solicitantului de brevet atrage pentru persoanele vinovate obligația de despăgubire, potrivit dreptului comun, titlul pentru plata despăgubirilor fiind executoriu după acordarea brevetului pentru soi.

Termenele limită privind examinarea cererii de brevet pentru soi, precum și pentru repetarea testelor de creștere pot fi prelungite cu până la un an, cu plata taxelor legale. La cererea solicitantului, înaintea expirării termenelor limită, durata termenelor poate fi prelungită cu câte 3 luni, dar nu mai mult de două ori, sub condiția plății taxei legale.

Retragerea și revocarea cererii de brevet pentru soi

Ca urmare a unei notificări depuse de solicitant la Oficiu, cererea de brevet pentru soi poate fi retrasă în orice moment, până la luarea hotărârii de acordare a brevetului pentru soi.

În termen de 3 luni de la publicarea acordării brevetului pentru soi în Buletinul Oficial, orice persoană interesată poate cere revocarea brevetului pentru soi. Cererea se va face în scris, pentru motive întemeiate. Persoanele care cer la Oficiu revocarea brevetului pentru soi au acces la documente, la rezultatele examinării tehnice și la descrierea oficială a soiului. Cererea de revocare se va examina de către comisia de reexaminare, în termen de 3 luni de la depunere. Comisia de reexaminare poate să solicite autorității naționale sau altei unități autorizate să repete testele de creștere sau să folosească un expert de cultură care să participe la examinarea soiului.

În situația în care o cerere de revocare este motivată și conduce la retragerea sau la anularea cererii de brevet pentru soi, și dacă persoana care a solicitat revocarea depune o cerere de brevet pentru soi, în interval de o lună de la retragere sau de la respingerea cererii pentru același soi, poate cere ca data de depozit a noii cereri să fie considerată data retragerii sau respingerii cererii anterioare

Eliberarea brevetului pentru soi și înregistrarea denumirii soiului

Brevetul pentru soi este eliberat de directorul general al Oficiului, în temeiul hotărârii de acordare a brevetului pentru soi. Brevetul pentru soi și denumirea soiului se înscriu în Registrul național al brevetelor pentru soiuri, care este public și poate fi consultat de terți, cu plata taxei de inspectare prevăzute de lege.

În cazul cererii depuse de mai mulți solicitanți, brevetul pentru soi se eliberează primului solicitant menționat în cerere, iar celorlalți li se eliberează câte un duplicat al brevetului pentru soi.

Amelioratorul, în cazul în care nu este titularul brevetului, este îndreptățit să primească, la cerere, o copie după brevetul pentru soi eliberat.

Durata de protecție a soiului

Durata de protecție a soiului se calculează de la data acordării brevetului pentru soi până la sfârșitul celui de-al 25-lea an calendaristic care urmează anului acordării. Durata de protecție pentru soiurile de pomi, viță-de-vie și cartofi se calculează de la data acordării brevetului pentru soi până la sfârșitul celui de-al 30-lea an calendaristic care urmează anului acordării.

Drepturile titularului

Drepturile titularului de brevet pentru soi

Titularul de brevet pentru soi beneficiază de dreptul exclusiv de exploatare a noului soi și de dreptul de a interzice oricărei persoane să efectueze, fără autorizația sa, următoarele acte privind materialul de înmulțire sau materialul recoltat aparținând soiului protejat:

- a) producerea sau reproducerea;
- b) condiționarea în scopul înmulțirii;
- c) oferirea spre vânzare;
- d) vânzarea sau orice altă formă de comercializare;
- e) importul;
- f) exportul;
- g) depozitarea pentru producerea sau reproducerea; condiționarea în scopul înmulțirii oferirea spre vânzare; vânzarea sau orice altă formă de comercializare; importul; exportul;

Pentru materialul recoltat interdicțiile sunt aplicabile dacă următoarele condiții sunt îndeplinite cumulativ:

- a) materialul recoltat a fost obținut fără autorizația titularului de a folosi materialul de înmulțire din soiul protejat;
- b) titularul a omis să își exercite drepturile în legătură cu constituenții noului soi.

Drepturile titularului de brevet se aplică și pentru soiurile care:

- a) sunt esențial derivate din soiul protejat, dacă soiul protejat nu este el însuși un soi esențial derivat; pentru soiurile care nu se disting clar de soiul protejat, care necesită, pentru producere, folosirea repetată a soiului protejat.

Un soi este considerat esențial derivat dintr-un soi inițial dacă:

- a) este predominant derivat din soiul inițial sau dintr-un soi care, la rândul său, este predominant derivat din soiul inițial;
- b) este distinct față de soiul inițial din care a derivat;
- c) este în esență identic cu soiul inițial, în expresia caracterelor care rezultă din genotipul sau din combinația de genotipuri dintre ele, cu excepția deosebirilor rezultate din derivare.

Titularul de brevet pentru soi este îndreptățit să solicite redevențe sau o remunerație echitabilă pentru exploatarea soiului protejat în cazul acordării de licențe pe bază contractuală, iar licențiatul este obligat la plata sumelor de bani convenite.

Excepții de la drepturile titularului de brevet pentru soi

Drepturile conferite titularului de brevet pentru soi nu se extind asupra:

- a) folosirii soiului în scop personal și necomercial;
- b) folosirii soiului în scop experimental, care include crearea de noi soiuri din materialul inițial;
- c) folosirii soiului pentru crearea, descoperirea și dezvoltarea de alte soiuri;
- d) actelor de producere, reproducere, condiționare în scopul înmulțirii, oferire spre vânzare sau orice formă de comercializare pentru alte soiuri, cu excepția cazului în care soiul este esențial

derivat din soiul protejat, dacă soiul protejat nu este el însuși un soi esențial derivat sau dacă celălalt soi ori material aparținând soiului este protejat printr-un drept de proprietate industrială echivalent;

Persoanele care folosesc soiul protejat sunt obligate să informeze titularul despre aceasta.

Exploatarea soiului de către terți în intervalul cuprins între decăderea din drepturi a titularului și revalidarea brevetului nu constituie o încălcare a drepturilor.

Privilegiul fermierului

Pentru stimularea producției agricole la speciile de plante fermierii pot să exploateze, să înmulțească soiul pe terenul lor, să îl cultive, să obțină recolte pentru folosul propriu, fără a deține o licență de la titular, cu excepția soiurilor protejate care sunt hibrizi sau soiuri sintetice.

Fermierii pot folosi sămânța obținută pentru semănat sau prin procesatorii de sămânță. În situația în care sămânța se folosește prin procesatori, aceasta trebuie să rămână identică cu sămânța din soiul protejat și cu produsul recoltat.

Fermierii sunt obligați să plătească titularului o remunerație echitabilă pentru folosirea seminței din soiul protejat, mai scăzută decât prețul plătit pentru o licență de înmulțire a materialului de cea mai slabă calitate, folosită pentru certificarea oficială a soiului protejat.

Titularul este îndreptățit să ceară, în scris, informațiile necesare în legătură cu sămânța din soiul protejat, produsă de fermier. Fermierii și procesatorii de sămânță au obligația să furnizeze titularului, la cerere, informații în scris despre datele lor de identificare.

Procesatorii de semințe sunt obligați, la cerere, să furnizeze titularului informații în scris despre cantitatea de sămânță din soiul protejat, livrată pentru procesare, precum și despre cantitatea de sămânță obținută după procesare, data și locul prelucrării și identitatea persoanei pentru care s-a făcut procesarea.

Fermierii au obligația, la cerere, să furnizeze titularului informații în scris despre cantitatea de sămânță utilizată și, după caz, identitatea procesatorului de sămânță. Titularul are obligația, la cerere, să furnizeze fermierilor informații în scris referitoare la prețul încasat pentru licența de producere de sămânță, de categoria cea mai slabă, calificată pentru certificarea oficială, din soiul protejat în aceeași zonă.

Epuizarea drepturilor titularului de brevet pentru soi

Dreptul titularului de brevet pentru soi nu se extinde asupra actelor referitoare la materialul de înmulțire și la materialul recoltat din soiul protejat sau dintr-un soi precum și nici asupra celor referitoare la oricare parte de plantă din soiul protejat sau la oricare material derivat din acest soi, care a fost vândut sau a fost comercializat de către titular ori cu consimțământul acestuia, decât dacă astfel de acte implică:

- a) înmulțirea soiului protejat, cu excepția cazului în care această înmulțire a fost făcută atunci când materialul a fost pus la dispoziție terților pentru înmulțire;
- b) exportul de material din soiul protejat într-o țară terță care nu protejează soiurile de plante din genurile și speciile cărora le aparține soiul protejat, cu excepția cazului în care materialul este destinat consumului alimentar.

Încetarea efectelor brevetului pentru soi

Anularea brevetului pentru soi

Brevetul de soi este declarat nul dacă constată una dintre următoarele situații:

- a) soiul nu era nou la data depunerii cererii sau la data revendicării priorității, după caz;

- b) acordarea brevetului pentru soi s-a bazat esențial pe informații și documente furnizate de ameliorator, soiul nu a fost uniform, la data acordării drepturilor;
- c) persoana căreia i s-a acordat brevetul pentru soi nu era îndreptățită, cu excepția cazului în care a avut loc o transmitere a drepturilor către persoana îndreptățită.

Decăderea din drepturi a titularului de brevet pentru soi

Titularul de brevet pentru soi este declarat decăzut din drepturile decurgând din acesta, atunci când constată una dintre următoarele situații:

- a) titularul de brevet pentru soi nu îndeplinește obligația de menținere a soiului protejat;
- b) titularul de brevet pentru soi nu dă curs cererii Oficiului sau autorității naționale de a furniza informații sau material în scopul verificării existenței soiului protejat pe parcursul perioadei de valabilitate a brevetului pentru soi;
- c) titularul de brevet pentru soi nu propune în termenul acordat o denumire adecvată pentru soi, atunci când Oficiul solicită schimbarea denumirii soiului, deoarece aceasta nu mai satisface condițiile legale privind denumirea soiului;
- d) titularul de brevet pentru soi nu plătește taxele de menținere în vigoare a brevetului pentru soi.

Oficiul nu va proceda la decăderea titularului din drepturi înainte de a-i notifica neîndeplinirea uneia dintre obligațiile prevăzute de lege. Decăderea din drepturi a titularului de brevet pentru soi se publică în Buletinul Oficial și produce efecte de la data înscrierii în Registrul național al brevetelor pentru soiuri.

Titularul de brevet pentru soi poate cere la Oficiu revalidarea brevetului pentru soi pentru motive justificate, în termen de 6 luni de la data publicării decăderii.

Renunțarea la brevetul pentru soi

Titularul de brevet pentru soi poate renunța oricând pe durata protecției soiului la brevetul pentru soi, pe baza unei declarații scrise transmise la Oficiu. Renunțarea la brevetul pentru soi produce efecte de la data transmiterii cererii la Oficiu. Renunțarea se înscrie în Registrul național al brevetelor pentru soiuri și produce efecte pentru terți de la data publicării în Buletinul Oficial. Dacă brevetul pentru soi a făcut obiectul unui contract de licență, renunțarea este posibilă numai cu acordul licențiatului.

Exploatarea soiului protejat

Menținerea soiului protejat

Titularul de brevet pentru soi este obligat ca, pe toată durata de valabilitate a brevetului pentru soi, să mențină soiul, astfel încât acesta să își păstreze toate caracterele prezentate în descrierea oficială, la data acordării brevetului pentru soi.

Pentru verificarea distinctivității, a uniformității și a stabilității noului soi, autoritatea națională poate cere titularului de brevet pentru soi să furnizeze semințe, material de înmulțire, documente sau orice alte informații necesare verificării.

Oficiul poate cere titularului de brevet pentru soi, pe toată durata de valabilitate a brevetului, informații și documente din care să rezulte existența soiului și menținerea caracteristicilor acestuia.

Transmiterea drepturilor asupra soiului

Dreptul la acordarea unui brevet pentru soi, dreptul la brevetul pentru soi, precum și drepturile ce decurg din brevetul pentru soi pot fi transmise altor persoane fizice sau juridice.

Transmiterea drepturilor se poate face prin cesiune, licență exclusivă sau neexclusivă ori prin succesiune legală sau testamentară.

Dacă o altă persoană decât cea care figurează în brevet este îndreptățită la acordarea brevetului pentru soi, Oficiul eliberează brevetul pentru soi persoanei îndreptățite și publică schimbarea în Buletinul Oficial.

Dacă brevetul pentru soi aparține mai multor persoane, partea ce îi revine uneia dintre acestea poate fi transmisă unor terți, dacă li se notifică acest lucru în scris, iar aceștia nu răspund în interval de o lună.

Transmiterea drepturilor intră în vigoare la data încheierii. Transmiterea drepturilor nu afectează drepturile dobândite de către terți înaintea datei de transmitere.

Transmiterea drepturilor se înscrie, după caz, în Registrul național al cererilor de brevete pentru soiuri sau în Registrul național al brevetelor pentru soiuri, se publică în Buletinul Oficial și devine opozabilă terților de la această dată. O transmitere care încă nu a fost înscrisă în Registrul poate totuși să fie invocată împotriva terților care au dobândit drepturi după data de transmitere, dacă la data la care au dobândit aceste drepturi cunoșteau că s-a făcut transmiterea.